

2 **Formandens mundtlige beretning 2013**

4 **Vi kæmper for skolen, demokratiet og fremtiden**

6 I de kommende dage holder vi det, der hedder ordinær kongres i Danmarks
Lærerforening, men denne kongres er noget helt specielt. Kongressen
8 afholdes i forlængelse af forårets langvarige lockout og regeringens
efterfølgende helt ensidige indgreb. Et indgreb der helt efter regeringens og
10 KL's masterplan imødekom arbejdsgivernes krav 100% - ja næsten mere
end det. For første gang har vi ikke en aftale, der regulerer Danmarks
Lærerforenings medlemmers arbejde – vi har en lov – og der er ikke længere
12 en øvre grænse for hvor mange timer en lærer kan sættes til at undervise.
Overgrebet i forhold til vores overenskomst skal, som vi alle ved, bruges til
14 at finansiere det regeringen selv betegner som en ambitiøs folkeskolereform.
Det fremgår helt tydeligt af det efterfølgende forlig om folkeskolereform og
16 økonomiaftalen mellem regeringen og KL.

18 Kongressen afholdes på et tidspunkt, hvor ingen aner, hvordan politikernes
hurraord kan realiseres. Hurravisioner om anderledes og mere spændende
undervisning, bedre vejledning, inklusion der gør alle elever dygtigere, tillid
20 til lærere og ledere osv., osv.. Ja og vi må desværre konstatere, at mange af
de tiltag, der besluttet, er direkte hindrende for realiseringen af de mere eller
22 mindre luftige visioner. I den situation er der mere end nogen sinde brug for
at vi påtager os vores professionelle ansvar for udviklingen af de livsvigtige

2 funktioner, som vi - medlemmerne af Danmarks Lærerforening - udfører
hver eneste dag.

4 Vi har kæmpemæssige udfordringer foran os, men heldigvis kan vi
konstatere, at vi som forening er ved fuld styrke i forhold til at kunne tackle
disse udfordringer. Når det er tilfældet skyldes det først og fremmes
6 medlemmernes helt enestående sammenhold og opbakning. Før, under og
efter arbejdsgivernes lockout forsøgte de og regeringen at sætte en kile ned
8 mellem medlemmerne og foreningen. Til deres store frustration måtte de
konstatere, at det ikke var muligt af den enkle grund, at medlemmerne er
10 Danmarks Lærerforening. Vi er en medlemsflok, der er parate til at
investere engagement, kreativitet og hjerteblod for vores fælles sag – det er
12 helt enestående i ordet egentlige betydning. Tusind tak til alle for den
imponerende indsats!

14 Tillidsrepræsentanter og kredsstyrelsesmedlemmer påtog sig det ansvar, der
ligger i at være tillidsvalgt i Danmarks Lærerforening. I gik forrest, I
16 knoklede for at organisere og skabe sammenhæng i de mange aktiviteter og
I var med til at holde modet oppe, når nogle helt forståeligt var ved at give
18 op. Jeg er hamme stolt af at være formand for jer!

20 Vi bliver mødt med spørgsmålet om, hvorfor vi ikke bare kastede
håndklædet i ringen og accepterede arbejdsgivernes diktat, når det nu var så
åbenlyst, at det hele var aftalt med regeringen på forhånd – måske kunne vi
22 endda have scoret en økonomisk gevinst. Det gjorde vi ikke, fordi
muligheden for at kunne udføre et ordentligt arbejde til gavn for de elever,
24 vi underviser ikke er til salg for et løntillæg. Arbejdsgivernes lockout var helt
urimelig for de elever, der blev frarøvet deres undervisning i 4 uger.

2 Lockouten var både helt urimelig og voldsomt dyr for de lærere, der hver
3 eneste dag har knoklet for at give eleverne den bedste undervisning. Vi gav
4 ikke bare op og lod os tryne. Vi viste, at vi er parate til at kæmpe for at helt
5 grundlæggende demokratiske principper ikke bare bliver tilsidesat. Havde vi
6 givet op, ville vejen ligge åben for, at regeringen fremover blot kan diktere
7 resultatet af de offentlige overenskomster. Som Politikens politiske
8 analytiker Sigge Winther Nielsen beskrev det allerede i december:
9 ”Danmarks Lærerforening er et dejligt velvokset bytte. I Finansministeriet
10 er logikken derfor: »If you can make it here, you can make it everywhere«.
11 Så kan de lære det.”

12 Men vi lod os ikke knække, vi lod os ikke splitte. Erik Fabrin og KL tog fejl.
13 Vi kom ikke på vores grædende knæ. Derimod blev regeringen tvunget til
14 med deres indgreb at afsløre, at den såkaldte røde regering på forhånd
15 havde bestemt resultatet, som forudsagt af Politiken allerede i december.

16 Danmarks Lærerforenings medlemmer stod sammen med medlemmerne af
17 de øvrige underviserorganisationer i LC og CO10 i spidsen for denne
18 afgørende kamp for grundlæggende demokratiske principper. Den kamp var
19 bestemt ikke ligegyldig, men har derimod et langsigtet perspektiv for hele
20 fagbevægelsen og det danske samfund. Det ved jeg, at medlemmerne
21 forstår, husker og er stolte af!

22 Vi er en broget flok i Danmarks Lærerforening. Vi underviser på SOSU-
23 skolerne, står for specialundervisningen af voksne og unge, forestår
24 formidlingsopgaver i kommunerne, arbejder med pædagogisk psykologisk
25 rådgivning, arbejder i ministeriet, vejleder unge, er lærere, ledere,
26 konsulenter og børnehaveklasseledere. De opgaver, vi udfører, er

2 forskellige, men alligevel flettet ind i hinanden, og derfor skal vi stå sammen
om at give vores professionelle bud på, hvordan vi styrker vores indsats til
4 gavn for børn, unge og voksne og til gavn for hele det danske samfund. Det
seneste år har med stor tydelighed vist, at det kan vi ikke bare overlade til
6 politikerne. Politikere der i høj grad har valgt at deponere deres politiske
ansvar og handlekraft til økonomimodeller, regneark, teknokrater og NPM
nørder, der er blottet for indsigt i undervisning.

8 Vores professionsideal formulerer det ansvar, som vi påtager os hver eneste
dag. Samtidig forpligter det os til at tage et ansvar for udviklingen af vores
10 arbejde, hvad enten det handler om undervisning, vejledning, ledelse eller
konsulentfunktioner. Det ansvar fralægger vi os aldrig.

12 Vi har gennem mange år konstant oplevet nye reformer og lovændringer
uden at vi bredt som samfund for alvor har taget diskussionen, hvad det er
14 for en skole og et uddannelsessystem, vi vil have. Tager vi årets
folkeskolereform som pejlemærke kan vi konstatere, at reformen er båret af
16 tre mål:

Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige de kan.

18 Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til
faglige resultater.

20 Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt
for professionel viden og praksis.

22 Kan nogen være uenige i dem? Nej vell! Og præcist fordi ingen kan være
uenige giver de netop ikke svaret på det påtrængende spørgsmål: Hvad vil vi
24 med vores uddannelsessystem?

2 I Finansministeriet og dele af de kommunale forvaltninger jubler de. Nu
bliver der få præcise læringsmål, så vi hele tiden kan måle på om skolen
lykkes. Og i forbindelse med skolestarten i august kunne TV avisen fortælle,
4 at mange kommuner og skoler allerede har taget hul på skolereformen. Et af
deres eksempler var, at ikke mindre end 55% underviser nu eleverne på
6 niveaudelte hold en del af tiden.

8 Men er det den skole vi vil have? Er det den skole, der giver eleverne det
allerbedste afsæt til deres videre liv? De drøftelser har vi overhovedet ikke
haft, for nu skal vi alle bare juble over reformen – for alle kan jo være enige
10 om at løfte elevernes faglige niveau og styrke trivslen.

12 I KL's kursusprogram til skolelederne skriver de: ” Alle elever skal lære
mere, og som noget nyt er der også fokus på, at trivslen skal øges.” Lad mig
her på kongressen afsløre en hemmelighed: Tusindvis af lærere over hele
14 landet har dag efter dag i årevis ja i årtier haft fokus på at eleverne trives.
Det er faktisk sådan KL, at eleverne betyder alt for os. Det er hjerteblod for
16 os at eleverne bliver dygtige, at de har det godt, både når de er hos os i
skolen, og når de forlader skolen. For mange lærere er det at lykkes som
18 lærer en vigtig del af det at lykkes som menneske!

20 For seks år siden stod Education Internationals daværende formand Thulas
Nexis her på kongressen og fortalte, at der overalt i verden foregår en
værdikamp om undervisningen. Thulas satte følgende ord på kampen:
22 “Education for human capital or education for social democracy”.

24 Thulas understregede, hvor vigtig denne kamp er ved at sige, at
”Uddannelse er så integreret i samfundet og kulturen at vi ikke kan besvare

spørgsmålet, ”hvilken type uddannelse har vi brug for?” – uden at referere
2 til vores visioner for, hvilket samfund vi ønsker.”

Er det ønsket om den effektive arbejdskraft, der er det vigtigste mål for
4 vores uddannelsessystem? Er vi sikre på, at økonomernes
effektiviseringspotentialer altid er den bedste rettesnor for skolens
6 udvikling? Det lyder måske som retoriske spørgsmål, men sagen er, at der er
bekymrende mange, der helt klart svarer ja til disse spørgsmål.

8 Under folkeskolereformens målsætninger, som ingen, som allerede nævnt,
kan være uenige i, ligger der en lang række forslag, der alle har deres
10 udspring i økonomiaftalen mellem regeringen og KL.

Mener vi at afskaffelse af klasselærerbegrebet, som i øvrigt er forbillede for
12 udviklingstendenser i en række lande, styrker de formulerede målsætninger?
Nej! Men økonomerne ser her muligheden for at fjerne nogle for dem
14 unødige omkostninger. Mener vi virkelig, at en af-professionalisering af
skolebibliotekarerne er et plus for udviklingen af skolen? Nej tværtimod,
16 men de der først og fremmest har fokus på at få trimmet den kommunale
økonomi, og som ikke er af belastet af viden om den vigtige funktion, der
18 varetages i skolens pædagogiske læringscenter, som skolebiblioteket er i
dagens skole, de ser et økonomisk potentiale i, at folkebibliotekaren kan
20 erstatte skolebibliotekaren. – Ordet bibliotekar indgår jo i begge
stillingsbetegnelser, så det kan da ikke være noget problem!

22 Da økonomiaftalen mellem regeringen og KL blev offentliggjort i juni 2012
faldt vi bl.a. over følgende bemærkninger: ”Målsætningen om en bedre
24 ressourceudnyttelse skal ses i relation til lærernes arbejdstid. Anvendelsen af

2 lærernes arbejdstid er reguleret i centrale overenskomster og lokale
arbejdstidsaftaler. Dette begrænser mulighederne for at anvende lærernes
4 arbejdstid mere hensigtsmæssigt. Regeringen og KL er på den baggrund
enige om, at der er behov for at få mere undervisningstid for de nuværende
6 lærerressourcer i folkeskolen”. Og så henvises der i øvrigt til et katalog med
konkrete forslag til bedre ressourceudnyttelse, et katalog udarbejdet i
8 regelmæssige møder mellem KL og regeringen. Vi forsøgte forgæves at få
aktindsigt i katalog og udvalgsarbejde. Vi bliver altså nægtet aktindsigt i
dokumenter der indgår i en aftale, der er afgørende for den økonomi, der
10 vedrører os alle sammen. Dokumenter der vedrører den fælles folkeskole.
Det er helt utroligt i et demokratisk samfund, at sådanne dokumenter ikke
12 helt pr. automatik er offentlige. Og helt hen i vejret at en regering der taler
om tillidsreform nægter at udlevere oplysningerne til folkeskolens
14 interessenter og de øvrige forligspartier. End ikke Ombudsmanden kunne
skaffe os aktindsigt, men han kritiserer samtidig Finansministeriets
16 ”offentlighedstænkning”. Som Ombudsmanden ganske vist ikke anser for
ulovlig, men som et såkaldt ”krumspring”. Frit oversat: Der er fiflet. Og
18 siden er Offentlighedsloven oven i købet strammet yderligere.

20 Det såkaldte partnerskab om folkeskolen fik aldrig disse afgørende
dokumenter. Vi har aldrig drøftet nedlæggelse af pædagogisk råd og
klasselærerfunktionen eller afskaffelse af uddannelseskrevet til
22 skolebibliotekarerne. Vi har aldrig drøftet en 35 eller 37 timers skoleuge for
de ældste elever. Hvis man genlæser de tre regeringspartiers valgprogram
24 står der intet om disse tiltag. Hvordan ender den slags forslag så i en
folkeskolereform. Jo det gør de i et tæt nærmest konspiratorisk samarbejde
26 mellem ministerielle embedsmænd i henholdsvis Undervisningsministeriet

og Finansministeriet og på baggrund af en økonomiaftale mellem regeringen
2 og KL. Alle grundelementerne i folkeskolereformen var beskrevet i et
hemmeligt notat, som Finansministeriet og Ministeriet for børn og
4 undervisning havde udarbejdet i oktober. End ikke regeringspartierne egne
uddannelsesudvalg havde nogen form for kendskab til dette arbejde.

SF og De Radikale har altid været mod indførelse af nationale test, fordi vi
6 fra forskningen og erfaringerne fra flere lande ved, at disse systemer
8 indsnævrer skolen fokus mod den lille del, der testes. Socialdemokraterne
har igen og igen understreget, at testene skal være et pædagogisk redskab for
10 lærerne. Alligevel endte vi med en folkeskolereform med få og snævre
læringsmål med løbende kontrol af at målene nås, uden det har været til reel
12 og bred politisk debat.

Hvad er det for politiske overvejelser, der ligger bag denne 100 %
14 kovending? Hvordan kan et parti så grundlæggende skifte holdning, uden
det har været drøftet i partiet? Det er ikke underligt, at medlemmerne fosser
16 ud af mange partier.

I aftalen står der f.eks. at ”mindst 80 pct. af eleverne skal være gode til at
18 læse og regne i de nationale test.” Da ministeren under vores arrangement
på Folkemødet på Bornholm blev spurgt om det ikke var en meget snæver
20 målsætning, var svaret: Hvis eleverne er gode til matematik og dansk – der
jo reelt nu er reduceret til læsning – så er de jo gode til alle de andre ting!

Den form for letkøbte hovsa-slutninger er dybt problematisk og
22 ødelæggende. For nogle år siden fortalte den engelske professor Margaret
Brown på DLF's internationale konference, ”Skolen og lærerrollen i et
24

2 internationalt perspektiv”, om de engelske erfaringer med få præcise mål,
der blev fulgt op af kontrol gennem et nationalt testsystem. Margaret
4 Browns beretning var tankevækkende og skræmmende. Undervisningen i
den engelske skole blev mere og mere målrettet mod det, der blev testet.
6 Eleverne blev i begyndelsen dygtigere til det, de blev testet i, men deres
faglighed skrumpede til mere og mere at handle om den lille del, der kunne
omfattes af testsystemerne.

8 Burde vi ikke have brugt den slags dyrekøbte erfaringer, når vi drøfter, hvad
vi vil med den danske skole og det danske uddannelsessystem?

10 Vi ved, at inddragelse af praktiske aktiviteter som en integreret del af
undervisningen kan styrke elevernes udbytte af undervisningen - og vi ved
12 også, at det stiller meget store krav til lærerens faglige kompetencer og store
krav tillærerens tilrettelæggelse af undervisningen. Ellers er der er en
14 ualmindelig stor sandsynlighed for, at det bliver aktiviteter for aktiviteternes
skyld og det rene tidsfordriv for eleverne.

16 Som Claes Kastholm, der vel at mærke har solid undervisningserfaring,
skrev i Berlingske i december sidste år: ”Den nye folkeskolereform rummer
18 kimen til sin egen fiasko, fordi de pædagogisk udvidende politikere og
embedsmænd ikke tager i betragtning, at den undervisningsform, som er det
20 egentlig nye i reformen, er enormt resursekrævende. Det kræver endnu mere
forberedelsestid til lærerne at få det teoretiske og praktiske til at spille
22 sammen, hvis ikke skolen skal blive en langstrakt tur i spejderhytten.”

24 Tænk hvis politikerne havde brugt deres tid på at inddrage denne viden, i
stedet for deres ligegyldige slagsmål om, hvorvidt de nye timer i skolen skal

2 hedde aktivitetstimer, aktivitetstid, understøttende undervisning eller noget
3 helt fjerde. Uanset hvilket navn politikerne vælger, skal det øjensynligt
4 bruges til at legitimere, at KL anbefaler, at kommunerne ikke afsætter
5 forberedelse disse aktiviteter, som opfattes som nogen, hvor læring ligesom
6 bare opstår af sig selv hos eleverne. Læring opstår ganske rigtigt hos alle
7 mennesker hele tiden. Men læring er blevet et hurraord, et indholdsløst
8 koblingsord. God undervisning er faktisk forudsætningen for den læring vi
9 ønsker, at eleverne får i skolen. Derfor er der al mulig grund til, at vi taler
10 om undervisning og forholder os til, hvordan lærerne kan give eleverne den
11 allerbedste undervisning.

12 Det er vigtigt, at vi påtager os vores ansvar for udviklingen af skolen, såvel i
13 vores daglige arbejde som i de politiske diskussioner. Da Thulas talte til os
14 på kongressen formulerede han det på denne måde: ”Lærerne og deres
15 fagforeninger har et særligt ansvar for vedholdende at insistere på, at hele
16 samfundet deltager i debatten om, hvilken form for uddannelse vi har brug
17 for.” Og i vores professionsideal har vi formuleret det på denne måde:
18 ”Læreren vil bidrage til udviklingen af elevernes menneskelige, sociale og
19 politiske dannelse, så alle elever får forudsætninger for aktivt at præge såvel
20 der eget liv som samfundet.”

21 Vi ved, at en positiv og holdbar udvikling af et uddannelsessystem
22 forudsætter, at de professionelle viden og praksiserfaring, koblet med den
23 viden vi har fra forskning, indgår som et væsentligt grundlag for de politiske
24 beslutninger. Denne treklange er helt afgørende viser internationale
erfaringer. Og det er altså ikke den en-tonede ”melodi”, der opstår i et

hermetisk lukket rum mellem økonomer i KL, økonomer i Finansministeriet
2 og ganske få magtfulde politikere, der skaber udvikling og fremskridt.

Vi er parate og byder på alle niveauer ind med vores bud på, hvordan vi kan
4 kvalificere arbejdet med at danne og uddanne de kommende generationer.

Vi har budt ind med læseprojekt, der netop bygger på viden og forskning.

6 Vi har netop haft det første møde med en række eksperter og videns-
personer, der skal hjælpe os med et projekt hvor målet at støtte lærere og
8 ledere i at kunne opfylde vores fælles målsætning om, at alle elever skal
forlade skolen som livsduelige mennesker med oplevelsen: "Jeg dur".

10 Kredse overalt i landet er i tæt samarbejde med forvaltningerne om at
udvikle det kommunale skolevæsen. På ministerens møde i Sorø i august fik

12 vi flere gode og spændende eksempler på, hvordan lærere og ledere i
fællesskab tager ansvar for at udvikle skolen. Og med den løbende kontakt

14 jeg har med mange lærere, ledere og tillidsvalgte, ved jeg, at disse eksempler
ikke er undtagelsen men snarer reglen! Jeg tror faktisk ikke, at der er nogen

16 anden faglig organisation, der i kraft af medlemmer, tillidsvalgte og
organisationsansatte på samme måde tager ansvar for fagets og arbejdets

18 udvikling. Det er en del af vores identitet som lærere. Som der står i

professionsidealet: "Læreren vil indgå ligeværdigt og loyalt i samarbejde med
20 kolleger og påtage sig medansvar for fælles faglig og pædagogisk refleksion
og udvikling". Og det er ganske enkelt en væsentlig del af Danmarks

22 Lærerforenings grundlag. I vores vedtægter står der: "Foreningens formål er
at varetage medlemmernes pædagogiske, faglige, økonomiske, og tjenstlige

24 interesser, at styrke sammenholdet og at virke for udvikling af folkeskolen
og de øvrige områder medlemmerne beskæftiges ved."

2 Vi tog imod ideerne i Ny Nordisk Skole med begejstring. Vi er enige i
målsætningerne – men vi vil ikke gå på kompromis med kvaliteten. Vi ser at
4 mulighederne for at leve op til kvalitetskravene i manifestet og dogmerne
har svære vilkår på skolerne. Det er nødvendigt, at lærere og ledere nøgternt
6 vurderer om der er muligheder i projektet og der med opbakning til at være
med.

8 I tiden efter konflikten er jeg ofte fra politikere og embedsfolk blev mødt
med udsagnet: "Nu må vi kigge fremad!". Selvfølgelig kigger vi fremad. Vi
10 kæmper for skolen - og skolen er fremtiden - elevernes fremtid - samfundets
fremtid. Men det er jo ikke ensbetydende med, at vi bare lige pludselig
12 agerer som lalleglade idioter, der jubler over ændringer, som vi ved, gør det
vanskeligere at give eleverne den bedste undervisning. Vi kæmper for skolen
14 - det er hjerteblod for os. Derfor er vi også saglige og seriøse i vores
budskaber, også når de bliver forenklet i en kampagnesituation. En meget
16 længere skoledag finansieret af mindre tid til forberedelse og
efterbehandling af undervisningen giver eleverne dårligere undervisning.
18 Det var sandt før og under konflikten og det er sandt efter KL og
regeringen valgte at følge det ensidige overgreb i overenskomsten op med
20 en aftale om at finansiere en meget længere skoledag til eleverne ved blot at
skrue op for lærernes undervisningstimetal. Såvel danske som internationale
22 eksperter og forskere har understreget, at det ikke giver mening at skrue op
for elevernes timetal, hvis man ikke sikrer, at der er kvalitet i de flere
24 undervisningstimer. Da Meiding, Allerup og Rønberg kort efter regeringens
præsentation af folkeskolereformen gjorde opmærksom på dette i
26 forbindelse med de meget positive resultater i PIRLS og TIMMS, forsøgte
ministeriets spindoktorer i første omgang at forklare, at forskerne ikke

forstod deres egen forskning. Det slap de mindst talt ikke godt fra, for nu
2 hører Meiding, Allerup og Rønberg ikke just til den kategori af forskere, der
politisere med deres forskning og dermed bakker op om den til enhver tid
4 herskende mainstream holdning blandt politikerne. Tak for det - vi har i den
grad brug for forskere, der tager deres professionelle ansvar alvorligt.

6 Når det nu ikke er muligt at manipulere med forskerne, kan man jo blot
ignorere dem, og derfor fortsatte regeringens og KL's mediemaskine
8 ufortrødent med husmandsbudskabet: "Jo mere eleverne er sammen med
lærerne jo mere lærer de".

10 Folkeskolereformen er endnu et eksempel på reformer, der har deres
udspring i et teoretisk effektiviseringspotentiale formuleret af økonomer
12 uden nogen indsigt i fagområdet. Reformen der bliver udarbejdet i lukkede
rum og efterfølgende med stor pomp og pragt, præsenteret af
14 tilsyneladende handlekraftige politikere som en stor og helt afgørende
landvinding. Det betyder også, at der er meget stor prestige forbundet med
16 at få gennemført reformen til punkt og prikke, da der i modsat fald er tale
om et markant politisk nederlag. Det har medvirket til at Bushdoktrinen:
18 "Enten er du med os eller også er du mod os" bliver mere og mere
fremherskende i dansk politik.

20 I stedet for at lytte og reflektere over kritiske og konstruktive kommentarer
bliver alle sejle sat for at undgå at forholde sig til kritikken eller også skydes
22 kritikken ned, ofte ved at mistænkeliggøre budbringeren – Hal Kochs
demokratiske samtale har trange vilkår!

2 Den dagsorden vil vi ikke underlægge os. Vi skal videre, og lærere og ledere
står også efter 1. august 2014 med ansvaret for at eleverne får den bedst
4 mulige undervisning. Uden lærernes indsats er der ingen skole. Det er
næsten som om politikerne har glemt det! Derfor vil Danmarks
6 Lærerforening også fortsat være en af de væsentligste stemmer, når vi
diskuterer, hvordan vi laver den bedste skole, og jeg vil garantere, at vi
8 fastholder vores professionelle ansvar og argumenterer ud fra den viden, vi
har om, hvordan vi kan udføre vores arbejde bedst muligt til gavn for
eleverne.

10 Hele specialområdet er et andet eksempel på, hvordan omfattende reformer,
der i bund og grund handler om resursestyringsmodeller, bliver solgt som
12 politiske, pædagogiske og velfærdsmæssige landevindinger med udtryk som
fokus på den enkelte borger og højere faglighed for alle. Reelt er der ofte af
14 økonomiske hensyn tale om en underminering af den enkelte borgers
muligheder og retssikkerhed.

16 I foråret blev hele Danmark vidne til, hvordan den unge kvinde Karina blev
placeret på et plejehjem i stedet for at få det tilbud og den undervisning, der
18 skulle til for, at hun kunne genvinde en ordentlig tilværelse. Det var Karinas
held, at hun året inden var blevet kendt fra DR-udsendelsen "Pigen der ikke
20 ville dø". På grund af mediernes bevågenhed fik Karina et andet og bedre
tilbud. Men mange er ikke så heldige. Børn, unge og voksne, der har brug
22 for et specialtilbud oplever gang på gang, at det er prisen der er helt styrende
for, hvilket tilbud de får. Specialskoler bliver presset på kvaliteten, fordi de
24 skal kunne konkurrere på prisen. Mange der har brug for høj kvalificeret
specialundervisning bliver spist af med et tilbud, der snarere har karakter af

pasning. Kommunerne forsøger at holde udgifterne nede ved selv at etablere tilbud uden at være i besiddelse af den nødvendige ekspertise, og imens degenerer den ekspertise, der tidligere var samlet på specialskolerne.

Vi ved det sker, men så længe der ikke er TV's spotlight på vil der være mange glemte Karina'er.

Vi er helt enige i, at de økonomiske midler skal bruges effektivt, men når økonomistyring bliver den alt dominerende faktor, forsvinder kvaliteten og dermed effektiviteten, og den enkelte borgers retssikkerhed smuldrer.

En lille dreng er netop startet i børnehaveklassen i folkeskolen. Drengen har meget store sociale problemer, et svagt udviklet sprog og mange andre problemer at slås med. I denne specielle situation har skolen så fået at vide at de helt ekstraordinært kan have drengen på "prøve". Det betyder, at skolen lige i dette tilfælde ikke skal betale penge for at henvise drengen til et kvalificeret specialtilbud inden for de første tre måneder. Helt ærligt - hvad er det for en tankegang, der gennemsyrrer sådan et system. Om et halvt år oplever skolen måske, at de bliver nødt til at beholde drengen - af økonomiske grunde - og må på bedste beskub forsøge at strikke et tilbud sammen til drengen, selv om det langt fra dækker drengens behov. og om ti år bliver skolen så kritiseret for, at de ikke lærte drenge at læse.

Som aktive samfundsborgere og som professionelle har vi et ansvar for sammen med andre at udvikle alternativer til den form groteske styringsinstrumenter. Det var der en almindelig accept af for få år siden, hvor der lød en massiv kritik af det styringsregime, som NPM havde omkalfatret den offentlige sektor til. Det professionelle engagement blev vanskeliggjort, rigide mål blev alt for styrende, og der var en udbredt

2 opfattelse af, at den økonomifikserede mål- og rammestyringsmodel ikke
3 indfrie målsætningen om mere kvalitet for pengene. Det Radikale Venstre
4 tog den politiske førertrøje på og introducerede begrebet tillidsreform – og
5 så kom den økonomiske krise og med den et massivt comeback til rå
6 økonomimodeller og NPM tankegangen. Alle forsøg på at problematisere
7 bliver afvist. Det er nødvendigt bliver der sagt, og når det er nødvendigt, så
8 er det uomgængeligt og ikke til debat eller diskussion. ”Sådan er det jo”!

9 Det er bare ikke godt nok. Vi skal ikke gå tilbage til en fuser. Vi har brug for
10 politikere, der har så meget pondus, at de er parate til at prøve deres ideer
11 af, der er parate til at indgå i en reel og forpligtende dialog og ikke blot
12 parkere deres politiske handlekraft i påstået ”nødvendige” økonomiske
13 styringsinstrumenter. Er der markedet der skal styre politikerne, eller har vi
14 valgt politikerne for, at de skal tage ansvar og styre markedet?

15 Når vi nu ved, at den absolut mest afgørende motivationsfaktor for lærere
16 og i øvrigt stort set alle offentligt ansatte er muligheden for at udføre
17 arbejdet godt, så ligger her jo et kæmpe potentiale til udviklingen af den
18 offentlige sektor, der netop ikke er funderet i primitive kontrol og
19 belønningsmekanismer.

20 Der er alternativer til NPM og gammeldags retorik om, at nu skal alene
21 lederne lede og fordele arbejdet. Alternativet er at understøtte den enkeltes
22 engagement og ansvar og have fokus på muligheden for at gøre arbejdet så
23 godt som muligt. Det er jo netop det vi har ivet et eksempel på med
24 læseprojektet ”Vi læser for livet” Under folkemødet på Bornholm mødte jeg
25 en skoleleder, der fortalte, at skolen i den grad havde løftet elevernes
26 læsekompetencer, og der var en eneste forklaring – vores læseprojekt. Da vi

i sin tid lancerede projektet, var Jacob Fuglsangs kommentar i Politiken:

2 ”Bondo driller politikerne” Nej, vi drillede ikke politikerne. Vi gav lærere og
ledere en hjælp til at give eleverne en endnu bedre undervisning, og lærerne
4 viste deres professionelle engagement og stod i kø for at blive en del af
projektet. Og det er samme tankegang, der ligger bag vores nye projekt,
6 hvor fokus er, at alle elever skal forlade skolen med en oplevelse af, at ”jeg
duer”. Vi formidler viden og inspiration til skolerne og hjælper på den måde
8 læreren til at give eleverne en endnu bedre undervisning

Her ligger der et kæmpe potentiale. Det har langt større betydning for en
10 positiv udvikling af undervisningen på den enkelte skole end den evige
strøm af reformer og lovændringer, som nutidens handlekraftige politikere
12 mener, de skal byde ind med.

Ved OK13 rejste vi forslag om gennem aftaler at forpligte hinanden på
14 projekter, der kunne styrke kvaliteten i skolernes indsats. Og på den måde
gennemføre en effektivisering, der kommer eleverne til gode. Vi kunne
16 bruge den danske forhandlingsmodel til at tage et fælles ansvar for at løse
udfordringen med mere kvalitet for pengene.

18 Nu giver forårets begivenheder ikke umiddelbart den store grund til
optimisme, men vi giver ikke op! Når Finansministeriets og dermed
20 formentlig også KLs magtarrogance en gang bliver afløst af den helt
nødvendige vilje til samarbejde, så er vi parate. Vi taler gerne om mere
22 kvalitet for pengene. Vi taler gerne om effektivitet. Men kvalitet og
effektivitet opnår vi aldrig gennem rigide kontrol- og styringsinstrumenter
24 og forringelser af lærernes muligheder for at give eleverne den allerbedste
undervisning.

Indtil videre må vi acceptere, at lov 409 regulerer langt hovedparten af
2 Danmarks Lærerforenings medlemmers arbejde, og dermed står regeringen
og kommunerne med et endnu større ansvar for, at lærere og ledere har
4 mulighed for at lykkes med deres arbejde. Lov 409 er et produkt skabt af
embedsmænd, der befinder sig milevidt fra undervisningssituationens
6 virkelighed, men i sidste ende er det politikerne, der står med ansvaret for,
at dette overgreb, som lov 409 er udtryk for, blev en realitet. Loven
8 forhindrer ikke, at der lokalt indgås aftaler, og det vil vi naturligvis være
parate til, hvis det er muligt at indgå en god aftale. Og ellers er vi naturligvis
10 forpligtet til at rette os efter loven, der bestemmer, at arbejdsdage
medregnes med tiden mellem mødetidspunktet og det tidspunkt, hvor den
12 ansatte kan forlade arbejdsstedet.

Jeg overværede for nyligt, at en borgmester blev spurgt, om skolerne nu
14 også har de nødvendige arbejdspladser til lærerne. Borgmesteren rodede sig
ud i en forklaring om uopsættelige indeklimaforbedringer, der havde lagt
16 beslag på hele anlægsbudgettet, og noget med, at han selv en gang havde
brugt en skurvogn. Mon ikke KL's dygtige og ihærdige konsulenter nok skal
18 få borgmesteren og eventuelt andre vildfarne kollegaer til at forstå, at de
naturligvis må være loyale over for KL's målsætninger og sikre, at alle lærere
20 senest 1. august 2014 har en velfungerende arbejdsplads til deres rådighed.
En arbejdsplads der naturligvis lever op til diverse bestemmelser og
22 forskrifter. KL og alle andre er velkommen til at hente inspiration i det
materiale, der lå på jeres stole ved kongressens start. Og Erik Nielsen skal
24 være mere end velkommen til at tage et par ekstra eksemplarer med hjem –
helt gratis!

2 Materialet er i øvrigt udarbejdet i et tæt samarbejde med de øvrige
3 underviserorganisationer. Vi har et godt og værdifuldt samarbejde på mange
4 områder blandt andet i vores fælles paraplyorganisation DUS, Danske
5 Underviserorganisationers Samråd. Udfordringerne er vi i høj grad også
6 fælles om. Lige fra de grundlæggende diskussioner om udviklingen af det
7 danske uddannelsessystem til overgrebet mod vores mulighed for at
8 gennemføre reelle og frie forhandlinger. Foråret viste med al tydelighed, at
9 sammenhold er helt afgørende, og at enegang svækker os alle sammen. LC
10 sammenholdet blev for alvor trykprøvet, og for mig var det en fantastisk
11 oplevelse at deltage i arrangementer overalt i landet, hvor Frie Skolers
12 Lærerforening, Uddannelsesforbundet og Danmarks Lærerforening
13 fungerede som en homogen enhed i øvrigt ofte med opbakning fra
14 gymnasielærerne, når de havde mulighed for det. Vi skal kigge fremad, også
15 på dette område. Sammenholdet under arbejdsgivernes langvarige lockout
16 viser for mig, at der er et stort potentiale i at vi rykker endnu tættere
17 sammen. Ikke blot blev vi udsat for den samme udfordring med regeringens
18 indblanding i overenskomstforhandlingerne, men også når vi rejser debatten
19 om mål, faglighed og dannelse i folkeskolen er det en debat, der dækker alle
20 grundskoler i Danmark.. Vi er oppe mod stærke kræfter, derfor er det også
21 vigtigt, at vi slår vores kræfter sammen.

22 Samarbejdet i forhandlingsorganisationerne CFU og KTO blev også
23 udfordret. I forståelse med regeringen havde arbejdsgiverne valgt at isolere
24 konfrontationen til at gælde underviserorganisationerne og frafaldt derfor
25 helt efter planen deres ideologisk funderede markeringskrav overfor
26 fællesskaberne og de øvrige organisationer, som f.eks. afskaffelse af
reguleringsordningen. Så havde de øvrige organisationer ikke noget i

2 klemme. På CFU området betød det, at vi i uddannelsesorganisationerne i
3 SKAF, der jo er forhandlingssamarbejdet mellem LC og CO10, i høj grad
4 følte, at vi blev overladt til os selv, og det på trods af, at finansministeren
5 valgte at tage hele CFU-forliget som gidsel i forsøget på at presse os til at
6 acceptere Moderniseringsstyrelsens diktat. Det var ikke godt nok, og det er
7 nødvendigt, at vi grundigt overvejer, hvordan fælleskabet skal tackle en
8 tilsvarende situation.

9 Blandt KTO-organisationerne oplevede vi en langt større forståelse for, at
10 fælleskabet havde et ansvar og jeg tror, at det blev tydeligt for mange, at
11 samling på lønmodtagersiden er helt nødvendig. Min stemme i KTO skal
12 derfor også bruges til at forsøge at samle alle kommunale
13 lønmodtagerorganisationer i én fælles forhandlingsorganisation. Om tiden er
14 moden til det vil de kommende måneder vise. Men uanset om det lykkes
15 har vi forsat store udfordringer foran os, for opbakningen i KTO var jo ikke
16 ensbetydende med, at vi fandt svaret på, hvad vi stiller op i en situation,
17 hvor modparten nægter at forhandle, fordi resultatet er aftalt på forhånd –
18 ikke med organisationen men med regeringen.

19 Denne udfordring – nå ja, lad os kalde det ved rette navn – denne trussel
20 mod hele den danske aftalemodel drøfter vi i FTF regi, og vi drøfter det
21 med en række organisationer på tværs af hovedorganisationerne.

22 Vi vil rigtig gerne en tillidsreform, og vi vil som sagt meget gerne medvirke
23 til, at vi bruger de økonomiske midler effektivt og styrke kvaliteten i
24 opgaveløsningen, men ingen af os vil acceptere, at regeringen med rå magt
finansierer deres reformer med de aftaler og overenskomstmidler, som vi
gennem tiden har til-forhandlet os. At dette er sket i Danmark, der ellers er

kendt og respekteret for en veludviklet social dialog og for de
2 samfundsmæssige fremskridt, der er opnået gennem aftalesystemet – ja det
har skabt stor international opmærksomhed og bekymring. Jeg vil gerne her
4 fra denne kongres, hvor der også er mange internationale gæster til stede,
sende en stor tak til de mange mange fagforeninger fra Europa – ja fra hele
6 verden – der sendte os deres opbakning og solidaritetserklæringer under
arbejdsgivernes og regeringens magtdemonstration. Det betød utroligt
8 meget for lærerne i Danmark – tusind tak!

På vores store TR-møde i Odense overbragte vicegeneralsekretær i EI
10 David Edwards en hilsen og her i dag vil EI generalsekretær Fred van
Leeuwen tale til kongressen og alle medlemmer i Danmarks Lærerforening
12 som et udtryk for den helt enestående internationale opbakning vi fik under
lockouten.

14 Mange organisationer verden over følger med stor interesse og i spænding
den sag, vi har rejst ved den internationale arbejdsmarkedsdomstol ILO
16 mod den danske regering. If you can make it here, you can make it
everywhere!

18 At regeringen har fokus på de offentligt ansattes overenskomster, når det
gælder finansieringen af fremtidens velfærd har de jo ikke lagt skjul på. I går
20 fremlagde Produktivitetskommissionen så deres rapport. Jeg tror såmænd
ikke, at det er bestillingsarbejde, selv om det kunne ligne, men ved at
22 sammensætte en kommission med kvalifikationer, der er identiske med de
kvalifikationer, der præger teknokraterne i Moderniseringsstyrelsen,
24 Finansministeriet og KL, ja, så får man en række anbefalinger, der
mærkværdigvis er identiske med teknokraternes anbefalinger. Og derfor har

Produktivitetskommissionen også en lang række ideologisk funderede
2 kommentarer til de offentlige overenskomster. Kommentarer, der ikke
bygger på viden, men på holdninger og synsninger. Som modsvar hertil er
4 det afgørende, at vi fortæller politikerne, at den danske aftalemodel med
forpligtende aftaler og overenskomster ikke er en trussel mod Danmarks
6 muligheder i en globaliseret verden. Den danske forhandlingsmodel er
derimod en afgørende styrke – ja måske den allerstørste styrke vi har.

8 Produktivitetskommissionen har endvidere gennem primitive benchmarks
regnet sig frem til enorme effektiviseringspotentialer. Jeg vil tillade mig
10 endnu en gang at forstyrre og udfodre disse matematiske sandheder med
noget så upassende som billeder fra virkeligheden. For nogle år siden blev
12 min egen skole på grund af besparelser, nødt til at aflyse lejrskolen til
København i 9. klasse. Besøget i Folketinget, Nationalmuseet, Statens
14 museum for kunst og en række andre kulturbærende institutioner, som
eleverne ellers aldrig møder, blev aflyst. En række skoler landet over har
16 skåret lejrskoler ned til et minimum – nogen har helt afskaffet dem.
Kulturelle arrangementer i form af børneteater, koncerter, teaterbesøg er
18 mange steder historie. På en række skoler gennemføres
svømmeundervisningen som tørsvømning på gymnastiksalens gulv. Jeg
20 kommer ikke med disse eksempler for at tegne et elendighedsbillede af
folkeskolen, men for at gøre opmærksom på, at de primitive benchmark
22 ikke tager højde for disse forhold. Tørsvømning på gymnastikgulvet
forringer ikke elevernes karaktergennemsnit, men alle er vel enige om, at det
24 er et rigtigt dårligt tilbud til eleverne. Den 9. årgang fra min skole, der ikke
kom til København fik ikke dårligere karakterer, men de gik glip af et meget
26 værdifuldt undervisningsforløb.

Danmarks Lærerforening går som nævnt meget gerne ind i
2 effektiviseringsdiskussionen, men det skal ske uden vi giver køb på
kvaliteten af elevernes undervisning. På kommissionens høring i foråret fik
4 vi at vide, at kunne vi bringe de administrative omkostninger i folkeskolen
ned på finsk niveau, ville det kunne finansiere folkeskolereformen to gange.
6 Hvorfor er det ikke her regeringen og kommunerne tager fat? Vi har
gentagne gange opfordret skiftende ministre til at analysere resurseforbruget
8 i den finske skole med resurseforbruget i folkeskolen. Efter ministrenes
umiddelbare begejstring er idéen systematisk blevet lagt på is. Hvad er det
10 egentlig I bange for?

Et effektivt instrument kunne være helt at fjerne et af de administrative led
12 ved at gøre folkeskolerne til selvejende institutioner. Jeg vil gerne
understrege, at jeg ikke tænker på kommunale selvejende institutioner, da
14 det i realiteten blot vil tilføre endnu et administrativt led. Vi er ikke nået til
en konklusion i forhold til dette spørgsmål i Danmarks Lærerforening, men
16 vi er parate til fordomsfrit at drøfte muligheden.

Vi står med mange åbne spørgsmål, men det er vi ikke alene om.
18 Kommunerne er lige nu på vej ind i den afsluttende fase i budgetlægningen.
I forhold til folkeskolen efter august 2014 famler de i blinde, og mange føler
20 sig derfor tvunget til at læne sig op af KL's anbefalinger. I KL's
budgetvejledning til kommunerne står der, at en lærer kan have 1019
22 understøttende undervisningstimer om året. Så er det, at man spørger sig
selv: Hov, Hvor kom lige det tal fra? Vi ved at KL har tætte relationer til
24 regeringen, men at de også har adgang til åbenbaringer fra højere magter,
det vidste vi ikke!

2 Og i økonomiaftalen mellem regeringen og KL står der, at lærerne skal
undervise 2 timer mere om ugen. Skal disse timer forberedes og
4 efterbehandles, skal der opstilles mål for den enkelte elev, tilrettelægges en
differentieret undervisning, ske en løbende tilbagemelding til eleverne og
forældrene. Ja så går der da minimum 200 arbejdstimer med dette på et år.
6 Hvordan det kan lade sig gøre samtidig med, at vi skal indfri kravet om en
anderledes og mere spændende undervisning – ja, det kan man altså ikke
8 læse noget om i økonomiaftalen. Gad godt vide om vi får svaret i de
kommunale budgetter – næppe. Jeg hørte ellers i foråret, at nu er det lederen
10 der skal afgøre, hvor meget tid den enkelte lærer skal undervise i forhold til
fag, erfaring, elevgrundlag osv.. Det skulle angiveligt ske i en tæt dialog
12 mellem læreren og lederen. Nu viser det sig så – ikke voldsomt
overraskende – at det i virkeligheden er regering og KL, der ska fastlægge
14 undervisningsmængden gennem den årlige økonomiaftale.

Men ved I hvad, det her må vi slet ikke stille spørgsmål om, for nu skal vi jo
16 ikke hænge fast i fortiden, men derimod med ja hat og klaphat se på de
positive muligheder i reformen.

18 Helt ærligt – de spørgsmål skal jo besvares på et tidspunkt. Om ikke før så
når lederen til foråret skal få det hele til at hænge sammen og prøve at
20 forklare den enkelte lærer, hvordan hun skal få sin arbejdssituation til at
hænge sammen.

22 Det er ufatteligt nemt at sidde langt fra skolens virkelighed og træffe den
slags beslutninger, når de samme politikere bare fraskriver sig ansvaret for,
24 hvordan det kan realiseres med floskler om, at lærerne sandelig ikke skal

2 arbejde mere, men bare skal arbejde på en anden måde, og så lade
3 skolelederne sidde tilbage med begge skuldre abebesat.

4 Skolelederne har i den grad brug for at blive bakket op i forhold til den
5 store opgave, de står overfor. Det må blandt andet ske ved at politikerne
6 reelt forholder sig til hvilke ressourcer skolen behøver for at leve op til de
7 store krav og forventninger, som politikerne selv formulerer. Vi kan og vil
8 ikke acceptere, hvis skolelederne tildeles en umulig opgave og derefter
9 klandres for ikke at løse den.

10 Ledere og lærere står med en kolossal fælles udfordring for at få enderne til
11 at nå sammen, så eleverne får en undervisning af høj kvalitet. Med den
12 nedladende retorik vi mødte i foråret, og med regeringens og KL's
13 tilsidesættelse af enhver form for respekt for lærerne og deres indsats, kan
14 en fristende reaktion være, nu må de selv tage ansvaret, nu gør vi blot, hvad
15 vi får besked på. Nu hvor alene lederen bare skal lede og fordele arbejdet,
16 læner lærerne sig så tilbage og gør kun det de får besked på?...Nej, og ærlig
17 talt, man fristes til at sige: gu gør vi da ej!

18 Vi blev lærere fordi vi vil gøre en forskel og ikke bare gøre det vi får besked
19 på. Vi har i høj grad brug for ledelse. Dygtige ledere, der kan inspirere,
20 skabe udvikling og formidle god praksis. Ledere der selv brænde for at sikre,
21 at eleverne får den bedst mulige undervisning, så de lærer mest muligt.

22 Ledere og lærere har en stor fælles interesse i at drøfte, hvordan vi skaber
23 rammer for god ledelse. Vi har ikke brug for gammeldags værkførerledelse,
24 hvor bund-linjefokus bliver det helt afgørende.

2 Under konflikten fik jeg en mail fra en ung lærer, der beskrev sin hverdag i
skolen. Han skrev om de mange initiativer han tog for at sikre, at alle elever
4 fik det bedst mulige udbytte af undervisningen. Han beskrev, hvordan han
forsøgte at lave en spændende og afvekslende undervisning. Og så skrev
6 han, at hans i øvrigt ganske udmærkede skoleleder naturligvis ikke i detaljer
havde kendskab til alle disse mange initiativer, og at det kun skete fordi han
selv tog ansvar, og fordi han havde nogle rammer, der gjorde det muligt.
8 Mailen var en direkte kommentar til KL's, Moderniseringsstyrelsens og
politikernes besværgelser og trylleformularer om, at nu skal lederne lede og
10 fordele arbejdet. Denne beskrivelse af betydningen af det professionelle
ansvar og engagement i den danske folkeskole ligger helt i tråd med de
12 internationale konklusioner, som jeg har hørt igen og igen. Blandt andet i
New York, hvor jeg deltog i det andet International Summit on the
14 Teaching Profession sammen med undervisningsministeren. Giv læreren
stor autonomi og skab gode rammer for, at de kan tilrettelægge en
16 undervisning, der udfordrer den enkelte elev, og at de løbende kan udvikle
deres praksis i samarbejde med andre lærere. Se det er noget helt andet og
18 helt andre krav til ledelse end gravrøsten fra industrisamfundets spæde start:
Nu skal lederne lede og fordele arbejdet.

20 Vi har ikke glemt hvorfor vi blev lærere, og vi vil forfølge vores idealer og
visioner også selv om vi møder forhindringer og modstand undervejs.

22 Vi er stærkt optaget af at kunne lykkes med vores arbejde. Og igen - det
gælder for mange lærere, at det at lykkes som lærer er en væsentlig del af det
24 at lykkes som menneske. Det har været ledetråden, når vi forhandlede
arbejdstidsregler og det var grunden til at vi ikke blot solgte muligheden for

2 at levere god undervisning for et løntillæg. Og det var baggrunden for at vi
på kongressen for et år siden sendte Statsministeren et langt og meget
seriøst ment brev. Efterfølgende har jeg fra mange mange medlemmer hørt,
4 at det brev gav en meget præcis beskrivelse af de udfordringer, de møder i
deres dagligdag.

6 Statsministeren valgte stort set at ignorere indholdet i brevet, og sendte 5
uger efter et indholdsløst svar, der helt systematisk undlod at forholde sig til
8 de beskrevne udfordringer ligesom statsministeren undlod at kommentere
på vores anmodning om et møde. Efterfølgende har Helle Thorning-
10 Schmidt såvel som partileder og som statsminister flere gange ignoreret en
anmodning om et møde.

12 Vi har bedt om et møde for at drøfte den kendsgerning, at regeringen med
deres indgreb i forårets konflikt fjernede minimum 300 mio. kr. fra vores
14 overenskomst. Når man på den måde ved lov inddrager borgernes penge
svarer det til tvungen afskaffelse af formuerettigheder eller ekspropriation
16 uden erstatning. Det er helt rigtigt, at arbejdsgiverne gennem en frigørende
konflikt kan frigøre sig fra forpligtelserne i en overenskomst, men det er
18 ikke ensbetydende med, at det legaliserer, at en regering gennem et
lovindgreb inddrager værdier fra en overenskomst. I forbindelse med
20 behandlingen af lovforslag 215 forklarede beskæftigelsesministeren, at såvel
Moderniseringsstyrelsen som KL havde været inddraget i forbindelse med
22 udarbejdelsen af lovforslaget. Inddragelse af de medsammensvorne
kæledægger, javel, men hvad med os som part? Ekspropriationen af
24 overenskomstmidlerne underminerer hele tilliden til aftalesystemet, og
regeringens afvisning af at drøfte det med os efterlader regeringen med et

alvorligt demokratisk troværdighedsproblem. Jeg vil opfordre
2 statsministeren til, at vi hurtigst muligt mødes, så vi kan drøfte, hvordan
lærerne kan kompenseres for de fjernede overenskomstmidler.

4 Forløbet i foråret har øjensynligt efterladt alle med flere spørgsmål end svar.
Det er i sig selv en kæmpe udfordring, men det vil ikke fjerne vores fokus
6 fra, at vi naturligvis også skal stille vores viden til rådighed i forhold til nye
dagsordner og nye reformer. I forbindelse med reformen af
8 erhvervsuddannelserne, vil såvel vejledningen som overgangen fra
folkeskolen til ungdomsuddannelserne og her ikke mindst 10. klasserne
10 komme til debat. Danmarks Lærerforening repræsenterer nogle af de
ypperste eksperter på området, nemlig dem der arbejder der. Min
12 opfordring til alle de politikere, der har indflydelse på de kommende
beslutninger skal være: ”Brug nu den viden, som disse eksperter har”. Besøg
14 10. klassecentre og besøg UU-centre, så I får et indblik i det glimrende
arbejde, der udføres allerede i dag og brug anledningen til at drøfte, hvordan
16 vi kan gøre det endnu bedre. Danmarks Lærerforening har taget kontakt til
Vejlederforeningen og 10. klassecentre med henblik på at vi sammen kan
18 tage initiativ til åben hus arrangementer, så politikerne får denne mulighed.

Vi var gennem et hårdt og urimeligt forår, der ikke sådan bare er glemt, selv
20 om vi har haft en fantastisk sommer. Så sent som den 26. august skrev en
lærer i Information:

22 ”Jeg glemmer aldrig lockouten

Kan man glemme at blive sat udenfor sin arbejdsplads uden at modtage løn
24 og måtte optage lån for at kunne betale sine regninger?

2 Kan man glemme en måned på gader og stræder, med kampråb og taler?
Kan man glemme den retoriske tilsvining i medierne og KL's
smædekampagne? Svaret er nej

4 Den oplevelse glemmer man aldrig. Men man kommer videre og lærer at
leve med hvad der skete i 2013.

6 Jeg er kommet videre, ellers ville jeg aldrig kunne fungere som lærer.
Hverdagen fungerer igen fordi jeg elsker mit arbejde. Jeg ville aldrig kunne
8 være sammen med mine elever uden, at være 100 procent til stede. Eleverne
giver mig glæde, de vokser, lærer og udvikler sig. Der er opbakning fra mine
10 kolleger, skoleledelse og forældre.

12 Nu er der snart kommunalvalg og jeg ville inderligt ønske, at jeg kunne gå til
stemmeurnerne med glæde. Det kan jeg bare ikke.

14 Dem jeg stemte på, har ikke holdt hvad de lovede. Andre har ikke forsvaret
mig og mine kolleger og nogle lukkede bare øjnene og håbede at det gik væk
af sig selv.

16 Det gjorde det ikke, og nu har I ansvaret. Hvem skal jeg stemme på denne
gang? Jeg ved det virkelig ikke. Måske stemmer jeg slet ikke, måske stemmer
18 jeg blankt. Den måde I har handlet på, gør at jeg ikke længere tror på det
danske demokrati.

20 Måske vil jeg aldrig holde op med at tro på demokratiet, men jeg er holdt op
med at tro på de danske politikere. I er alle sammen en tynd gang
22 leverpostej.”

2 Dette læserbrev udtrykker præcist hvad jeg har hørt og stadig hører fra
3 mange, mange lærere. Retorikken, overgrebet, og den manglende respekt for
4 lærernes indsats har sat sig dybe spor. Usikkerheden i forhold til fremtiden
5 er helt uacceptabel, men det mest skræmmende er nok, at forløbet har
6 afsløret, at mange politikere i stigende grad accepterer at blive reduceret til
7 statister i et absurd politisk teaterstykke, hvor politikerne, såvel lokalt som
8 centralt vælger at overlade den reelle indflydelse til teknokraterne. Et eller
9 andet sted i bevidstheden, ved de fleste folketingspolitikere uden tvivl, at der
10 aldrig var tale om et reelt forhandlingsforløb, at det hele var planlagt på
11 forhånd, at nogle helt grundlæggende principper i det danske
12 forhandlingssystem og demokrati blev tilsidesat for at gennemtvinge én
13 bestemt løsning, men det er både for ubehageligt og for besværligt at
14 forholde sig til (og ak og ve den der ikke holder partidisciplinen) – nu må vi
15 kigge fremad. Det var et absolut fåtal af Folketingets medlemmer, der
16 anede, hvad der blev stemt om i folketingssalen den 26. april – ja måske var
17 det i virkeligheden kun finansministeren. Efterfølgende dækkede de fleste
18 sig under statsministeren floskel om, at der var tale om et afbalanceret
19 indgreb og har totalt ignoreret den kendsgerning, at det var skrevet af vores
20 direkte modparter Moderniseringsstyrelsen og KL. Det har været komplet
21 umuligt at få nogen af dem, der trykkede på ja-knappen, til at tage en reel
22 politisk diskussion om indholdet og baggrunden for lovindgrebet – nu må vi
23 kigge fremad! I disse dage sidder hundredevis af kommunalpolitikere og
24 godkender kritikløst budgetter formuleret af forvaltninger, der i mange
25 tilfælde ligeså kritikløst har overtaget KL's udmeldinger: "Alle lærere skal
26 undervise to timer mere om ugen.". Og man skal virkelig lede længe efter
politikere, der stiller spørgsmålet: Hvordan søren skal det kunne lade sig

gøre samtidig med, at vi stiller krav om en anderledes og mere spændende
2 undervisning, øget undervisningsdifferentiering, styrket inklusion,
samarbejde med fritids- og kulturinstitutioner osv. osv.? Eller som bare
4 stiller det helt enkle spørgsmål: Er vi nu sikre på at det vil give eleverne en
bedre undervisning? Nej nu må vi kigge fremad!

6 Vi efterlyser politikere med visioner, med viljen til den demokratiske
samtale, med mod til at stå ved deres holdninger. De findes – jo bestemt –
8 men hold da op, hvor har de svære vilkår. Det oplevede vi meget konkret i
foråret. En højt respekteret socialdemokrat med en betydningsfuld politisk
10 tillidspost forklarede, at det at stille spørgsmål ved masterplanen var
ensbetydende at vinke farvel til fremtidige muligheder i partiet. Er det den
12 måde vi styrker demokratiet på?

Som lærere har vi ansvaret for de kommende generationers demokratiske
14 dannelse. I vores dagligdag skal vi skabe en demokratisk skole, der bygger
på respekt for hinandens synspunkter, der fordrer, at vi lytter til hinanden. I
16 vores professionsideal skriver vi:

18 ”Læreren vil indøve eleverne i dansk demokratisk livsform og folkestyrets
principper og værdier.”

20 Vi lader os ikke købe og vi lader os ikke kyse. Vi kommer ikke på vores
grædende knæ.

22 Havde vi i foråret lagt os fladt ned, havde vi også været med til at legitimere
den magtfordrejning, der underminerer det demokrati, som alle i øvrigt
lovpriser. Derfor havde den kamp, vi kæmpede, perspektiver, der rækker
24 lagt ud over vores egen overenskomst. Det har vi fået stor respekt og

anerkendelse for. Danmarks Lærerforenings medlemmer gjorde en forskel.

2 Vi vil blive ved med at tro på og kæmpe for demokratiet.

Vi står overfor kolossale udfordringer og jeg tror og håber – ja jeg er

4 overbevist om – at Danmarks Lærerforenings mere end 90.000 medlemmer

stadig har det nødvendige mod og de nødvendige kræfter til at forsætte den

6 kamp – det er vi simpelthen forpligtet til med vores arbejde!

Vi vil gøre hvad vi kan – også fra denne kongres!

8 Tak for ordet!